OBSAH

Úvod 8

Kapitola 1: Všechno má svého majitele

- **Zaměření kapitoly** 13
- **Pracovní sešit 1 – řešení** 15

Komu co patří

1.1 Hledání majitelů v příběhu obce Bělice 16

Můžeme vlastnit i nápady?

1.2 Hmotné a duševní vlastnictví v příběhu Adamovy písničky 17
1.3 Další příklady duševního vlastnictví 18
1.4 Příklady pirátství v oblasti duševního vlastnictví 18
1.5 Průzkum pirátství mezi spolužáky 18
1.6 Instituce zabývající se duševním vlastnictvím 19
1.7 Ochrana vlastnictví 20
1.8 Duševní vlastnictví ve vašem okolí 21

Vlastníci střechy nad hlavou a půdy pod nohama

1.9 Komu co patří v našem okolí 22
1.10 Který druh bydlení je nejlepší? 23
1.11 Kolik Čechů bydlí ve svém 24

- **Doplňující komentáře pro učitele** 29

Kapitola 2: Ten dělá to a ten zas tohle

- **Zaměření kapitoly** 33
- **Pracovní sešit 1 – řešení** 35

Příklady dělby práce

2.1 Dělba práce v různých oblastech života 36
2.2 Dělba práce ve velkém hotelu 37
2.3 Dělba práce při stavbě domu 37

Výhody dělby práce

2.4 Hra na dělbu práce při výrobě vizitek 38

Dělba práce kolem tebe

2.5 Zařazení domácností do dělby práce v ekonomice 39
2.6 Účast ČR v mezinárodní dělbě práce 41

- **Doplňující komentáře pro učitele** 47

Kapitola 3: Ekonomika jako ústřední topení

- **Zaměření kapitoly** 51
- **Pracovní sešit 1 – řešení** 53

Koloběh zboží a služeb v ekonomice

3.1 Vstupy a výstupy domácnosti 54
3.2 Vstupy a výstupy pekárny 55
3.3 Obrázek koloběhu zboží a služeb 56
3.4 Obrázek koloběhu zboží a služeb v ekonomice s bankou 57

Různé podoby firem v koloběhu zboží a služeb

3.5 OSVČ, akciová společnost, společnost s ručením omezeným 59
3.6 Čtyři typy živností 60
3.7 Návštěva vybrané firmy 62

- **Doplňující komentáře pro učitele** 65

Kapitola 4: Tak tedy za kolik aneb o cenách

- **Zaměření kapitoly** 69
- **Pracovní sešit 1– řešení** 71

Cena jako výsledek nabídky a poptávky

4.1 Hra na trh s jablky 72
4.2 Rychlost reakce cen na změny poptávky nebo nabídky 76
4.3 Když cena neodpovídá nabídce a poptávce 76

Reklama pod mikroskopem

4.4 Výhody a nevýhody reklamy pro prodávající a kupující 78
4.5 Kde všude se s reklamou setkáváme 79
4.6 Skrytý nátlak v reklamě 79
4.7 Anketa k letákům v poštovních schránkách 80
4.8 Scénky parodující aktuální reklamy 81

Není sleva jako sleva

4.9 Skutečná a falešná sleva v obchodě 81
4.10 Slevy ve vašem okolí 83

Když zboží nefunguje, jak má

4.11 Záruční doba a reklamace 83

- **Doplňující komentáře pro učitele** 89

Kapitola 5: Platit se dá i jinak než penězi

- **Zaměření kapitoly** 103
- **Pracovní sešit 1 – řešení** 105

Peníze usnadňují směnu zboží a služeb

5.1 Hra na pravěké a středověké tržiště 106
5.2 Návštěva expozice ČNB „Lidé a peníze“ 107
5.3 Ochranné prvky vybrané bankovky 108

Neviditelné peníze

5.4 Služby bankomatu 108
5.5 Platební karty 109
5.6 Anketa o používání platebních karet 110
5.7 Jakými způsoby lze platit z účtu v bance 111
5.8 Formy přímého bankovnictví 111
5.9 Nástroje platebního styku na pobočce České pošty 112
5.10 Jak lze platit za různé druhy zboží a služeb 114
5.11 Na co si dát pozor při placení různými způsoby 114

- **Doplňující komentáře pro učitele** 119

Kapitola 6: Aby peníze nezahálely

- **Zaměření kapitoly** 123
- **Pracovní sešit 2 – řešení** 125

Kam s penězi

6.1 Příběh zadluženého Romea 126
6.2 Typy aktiv 127
6.3 Hra na pojišťovnu 128
6.4 Základní druhy pojištění 129
6.5 Roční míra výnosu aktiva, roční úroková míra aktiva 130
6.6 Vlastnosti aktiv vedle roční míry výnosu nebo roční úrokové míry 132

Má vůbec smysl šetřit?

6.7 Inflace a reálný výdělek 134
6.8 Kdy je spoření finančně výhodné 136
6.9 Reálná úroková míra u bankovních vkladů 136
6.10 Koupit teď, nebo až za rok 137

A co když je peněz málo?

6.11 Druhy pasiv 138
6.12 Roční úroková míra pasiva, roční procentní sazba nákladů pasiva 139

Koupit hned, nebo na splátky, nebo na úvěr?

6.13 Co se dá koupit na splátky 141
6.14 Koupit na splátky, nebo na úvěr? 142
6.15 Fixace úrokové míry 144
6.16 Porovnání dvou kreditních karet 145
6.17 Porovnání dvou spotřebitelských úvěrů 146

- **Doplňující komentáře pro učitele** 149

Kapitola 7: Když zaplatíš daně, co dostaneš za ně?

- **Zaměření kapitoly** 155
- **Pracovní sešit 2 – řešení** 157

Daně a veřejné rozpočty

7.1 Zdroje příjmů veřejných rozpočtů 158
7.2 Zboží a služby se sníženou a základní sazbou DPH 159
7.3 Rozklad ceny na daň, zisk a náklady 159
7.4 Vyplnění daňového přiznání 160
7.5 Typy rozpočtů 160
7.6 Jak se rozdělují výnosy z daní 161

Kam jdou peníze z veřejných rozpočtů

7.7 Reportáž o veřejných zařízeních a prostranstvích 161
7.8 Návštěva obecního (krajského) úřadu nebo zastupitelstva 162
7.9 Fotosoutěž „Co všechno se platí z veřejných rozpočtů“ 165

Jak vypadá český sociální systém zblízka

7.10 Návštěva úřadu práce 165
7.11 Návštěva úřadu práce – oddělení státní sociální podpory 167
7.12 Návštěva okresní správy sociálního zabezpečení 168

Až z tebe bude senior

7.13 Současný penzijní systém v ČR 170
7.14 Souboj penzijních systémů 171

- **Doplňující komentáře pro učitele** 175

Kapitola 8: Kudy vlastně putují peníze

- **Zaměření kapitoly** 181
- **Pracovní sešit 2 – řešení** 183

Přítok a odtok peněz u tebe doma

8.1 Příjmy a výdaje domácnosti 184
8.2 Spotřební koš průměrné české domácnosti 184
8.3 Hrubá a čistá mzda 186
8.4 Jak budu jednou hospodařit 186
8.5 Co znamená krátká fixace pro mé hospodaření 188

Kam jít pro radu po pádu do dluhové pasti

8.6 Dvě poradny pro případ finančních potíží 189
8.7 Návštěva poradny pro pomoc v dluhové pasti 190

Koloběh peněz v ekonomice

8.8 Obrázek koloběhu peněz 191

- **Doplňující komentáře pro učitele** 195